

معرفی ۴ کتاب امام زمانی به بهانه نیمه شعبان

مهدویت در بین سطرها

۱ انتظار عامیانه، عالمانه، عارفانه

محمدرضا
خراسانی زاده

نویسنده

برای بسیاری از افراد، انتظار فرج در بالاترین حد خود معنای خواندن دعای فرج و ظهور امام زمان را دارد و فهم دیگری از مفهوم عمیق و گسترده انتظار ندارند. این نگاه به انتظار که ما نشسته‌ایم تا یک زمانی یک منجی بیاید و همه مسائل و مشکلات را حل کند، موجب ایجاد یک رخوت و سستی عمومی می‌شود. اگر به مفهوم انتظار عمیق‌تر نگاه کنیم، مفاهیم بسیار بالاتری را می‌توان از آن استخراج کرد که بروز و ظهوری کاملاً خلاف حالت قبل دارد و باعث پویایی و حرکتی گسترده در مردم و جوامع می‌شود. کتاب انتظار عامیانه، عالمانه، عارفانه که برگرفته از سخنان حجت‌الاسلام پناهیان است، تلاش کرده تا با بررسی نگاه‌های مختلف به انتظار، صحیح‌ترین نکات و رفتار را از دل این مفهوم استخراج کند. کتاب ویژگی‌های خوبی دارد که آن را نسبت به آثار مشابه متمایز می‌کند. برخی از این ویژگی‌ها عبارتند از: پیوند زدن مفهوم انتظار و وظایف منتظران به عمیق‌ترین لایه‌های مبانی اعتقادی، درگیر شدن ذهن مخاطب با مطرح کردن پرسش‌هایی مبنایی درخصوص مسأله ظهور و انتظار مانند: به چه علت ظهور واقع نمی‌شود، یعنی در طول تاریخ دوران غیبت کبری تا به امروز هیچ‌گاه ۲۱۳ نفر مؤمن حقیقی وجود نداشته‌است؟، مردم که از ظلم خسته شده‌اند و ظلم هم که سراسر عالم را فرا گرفته، چرا حضرت ظهور نمی‌کنند؟، در برخی روایات بیان شده بعد از ظهور حضرت بعضی از کسانی که مدعی انتظار فرج بودند در مقابل حضرت خواهند ایستاد، چطور چنین چیزی ممکن است؟، چگونه عشق به امام زمان (عج) و آرمای ظهور را در دل ایجاد کنیم و آن را رشد دهیم و... کاربردی بودن مباحث کتاب به این معنا که در این کتاب انتظار به گونه‌ای مطرح شده که به شدت بر ابعاد مختلف زندگی روزانه آدم و تصمیم‌های کوچک و بزرگ او در زندگی روزمره اثر می‌گذارد.

۲ چهار فانوس

در بین عموم مردم و حتی نزدیکان معصومین، افرادی جزو یاران خاص ایشان به حساب می‌آیندند. مثلاً سلمان فارسی و عمار یاسر برای رسول خدا(ص) یا مالک اشتر برای حضرت علی(ع) از این دست افراد هستند. از زمانی که سرزمین‌های اسلامی گسترش یافت و همچنین دورانی که ائمه در زندان یا در محدودیت آمد و شد بودند، این یاران نزدیک حضرات تبدیل به حلقه‌های اتصال مردم با اهل بیت شدند. از دوران امام صادق(ع)

و امام کاظم(ع) به بعد این مسأله گسترش بیشتری یافت و عموم شیعیان این نوع راه ارتباطی با امام را که به سازمان یا شبکه وکالت مشهور است، به خوبی فهم کردند و نامه‌ها، سؤالات، وجوهای و دیگر مواردی را که می‌خواستند به امام برسانند، از طریق یاران خاص یا همان وکلای امام، ارسال می‌کردند. بعد از شهادت امام حسن عسکری(ع) و آغاز غیبت صغری، بزرگ‌ترین مشکل شیعیان ارتباط با حضرت بود که امام در راستای همان شبکه وکالت که بین مردم جا افتاده بود، برای خود چهار نایب مشهور به نواب اربعه انتخاب کردند. مرحوم سعید تشکری در کتاب چهار فانوس، سراغ این چهار فرد مهم تاریخ تشیع رفته است. کتاب اثری است روایی پیرامون زمانه و زندگی نواب اربعه که بیشتر شبه‌گزارش برخی وقایع و اتفاقات است. دوران زندگی نایبان اول و دوم یعنی عثمان بن سعید عمری و پسر او محمد بن عثمان، داستانی ترو مفصل‌تر از دوران زندگانی دونا یب دیگر حسین بن روح و علی بن محمد سمری است. به طور کل کتاب دارای یک خط سیر دقیق و کامل داستانی نیست که در آن به عمق شخصیت‌ها و افکار و اندیشه‌ها نفوذ کنیم و بهتر ماجراها را درک کنیم اما در کل در خلأ نبود مطلب مفید در مورد نواب اربعه و دوره حساس غیبت صغری، کتاب مفید و قابل استفاده‌ای است. همچنین شرایط کلی دوران غیبت صغری و دید مردم نسبت به این بزرگواران به خصوص حسادت برخی افراد که انتظار نیابت خود یا دوستان‌شان را داشتند، ولی تشخیص امام چیز دیگری بوده، به خوبی در کتاب بیان شده است.

۳ روش روشن

در بین مباحث مختلف مربوط به مهدویت، مسائلی مانند نشانه‌های ظهور، شرایط هنگام ظهور امام زمان و دوران حکومت حضرت، یاران امام، تشرفات بزرگان خدمت ایشان و دیگر موضوعات مشابه بیشتر عرصه را پر کرده‌اند در حالی که مسائل مهم‌تری نیز وجود دارند که با توجه به اولویت‌شان نیاز است به آنان بیشتر پرداخته شود. یکی از مهم‌ترین این مسائل، دوران زندگی مایعنی عصر غیبت است و وظایفی که در این دوره بر عهده ماست. مهدی مهدوی در کتاب روش روشن تلاش کرده تا مطالبی را با استفاده از روایات و توصیه‌های اهل بیت(ع) به صورت مختصر و مفید پیرامون شناخت امام زمان(عج) و وظایف منتظرین در زمان غیبت بیان کند. کتاب پنج فصل دارد که اولین فصل بیانگر برتری مومنان زمان غیبت بر سایرین است و از جمله دلایل این برتری، تحمل مشکلات و حفظ عقیده در توفان بلاها شمرده شده است. فصل دوم که مفصل‌ترین فصل کتاب است، به تبیین وظایف انسان در زمان غیبت حضرت طی چند اصل کلی مانند حفظ

۴ عصر ظهور

عصر ظهور کتابی درباره حوادث قبل از ظهور نوشته علامه علی کورانی عاملی است. این کتاب به بررسی و تحلیل حوادث دوران ظهور و سرانجام ملل و قومیت‌های مختلف در عصر جنگ‌های آخرالزمان و ظهور امام زمان(عج) از دیدگاه روایات شیعه و سنی می‌پردازد. او در بخش دیگر کتاب به دیدگاه اهل سنت درباره حضرت مهدی پرداخته است. کتاب عربی است و به جز زبان فارسی، به زبان‌های ترکی، اردو، هندی، انگلیسی، اندونزیایی و مالزیایی ترجمه و بارها چاپ شده است. علامه کورانی پس از انقلاب اسلامی به ایران هجرت کرده و با توجه به همه‌های رسانه‌های غربی علیه مهدویت امام زمان(عج) و در جواب آنان این کتاب را می‌نویسد.

البته برخی از روایات استفاده شده در کتاب از سندیت بالایی برخوردار نیستند اما در برآیند، عصر ظهور سیمایی نسبتاً جامع بر مبنای روایات از اوضاع جهان نزدیک به ظهور به مخاطبان خود ارائه می‌دهد.

عناوین فصل‌های این کتاب به این ترتیب است: سیمای کلی دوران ظهور، آشوبگری شرق و غرب علیه مسلمانان، رومیان و نقش آنان در زمان ظهور، ترکان و نقش آنان در دوران ظهور، یهودیان و نقش آنان در دوران ظهور، اعراب و نقش آنان در دوران ظهور، جنبش سفیانی، یمن و نقش آن در دوران ظهور، مصر و حوادث آن در دوران ظهور، سرزمین اسلامی مغرب و حوادث دوران ظهور، عراق و نقش آن در دوران ظهور، جنگ جهانی در دوران ظهور، ایرانیان و نقش آنان در دوران ظهور، نهضت ظهور مقدس، سیمای حکومت جهانی امام مهدی، حضرت مهدی از دیدگاه شیعه، مقام حضرت مهدی در پیشگاه پروردگار، مهدی منتظر از دیدگاه اهل سنت و پاسخ‌های محکم اهل سنت به تردیدکنندگان در عقیده به امام زمان(عج).

عصر ظهور کتابی درباره حوادث قبل از ظهور نوشته علامه علی کورانی عاملی است. این کتاب به بررسی و تحلیل حوادث دوران ظهور و سرانجام ملل و قومیت‌های مختلف در عصر جنگ‌های آخرالزمان و ظهور امام زمان(عج) از دیدگاه روایات شیعه و سنی می‌پردازد.

